

[Else Marie Mortensen]

men bare nævne nogle udviklingstendenser. Jeg tror ikke, Folketingets øvrige ordførere på denne sag er i tvivl om, hvad jeg mener.

Om formålsparagraffen vil jeg stille et spørgsmål direkte til undervisningsministeren og håber at få en forklaring. Ordene demokrati og åndsfrihed efterlyses af mig og i næsten alle de høringssvar, ministeren har fået ind, og det er vist utrolig mange. Alle efterlyser ordet demokrati, der er meget mere end bare et ord og et begreb, det er for os et middel i skolens liv.

Hvorfor har undervisningsministeren valgt ordet demokrati fra? Vi har fået mange forklaringer om, at alt det andet kan stå i stedet, men vi mangler et svar på, hvorfor ordet demokrati som begreb er valgt fra?

Når jeg så har stillet det spørgsmål, vil jeg da godt sige, at jeg synes, det har været opmuntrende og positivt at høre de fleste ordførere. Det giver mig da håb om, at vi kan få en god debat, der i løbet af det kommende års tid lander et eller andet sted i nærheden af det, som Socialdemokratiet ønsker med folkets skole.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Da jeg i morges ved 7-tiden løb rundt i blæst, kulde og regn oppe ved Sauntehus, kunne jeg ikke lade være at tænke på, hvilken byge af forskellige påstande og hvilken polemik der nu skulle være i dag om dette forslag til folkeskolelov.

Hvad oplever jeg så? Jeg oplever tværtimod en debat, der helt i folkestyrets ånd og i overensstemmelse med Folketingets forretningsorden handler om de overordnede retningslinjer, og hvor partierne minsandten stik mod, hvad der er almindeligt, koncentrerer sig om, hvad man mener er vigtigt, hvad man selv vil, i stedet for at hakke og pille i små detaljer i regeringens forslag.

Det vil jeg gerne sige tak for, for dermed har vi fået den bedst tænkelige start på den skoledebat, som nu ikke bare vi, men også masser af interesserede mennesker rundt om i landet skal deltage i det næste halve års tid.

5 minutter er ikke meget, men jeg synes, at ordførerne fik sagt meget på de 5 minutter. Jeg lyttede meget til fru Pernille Forchhammer, der er i stand til at sige meget på kort tid, og jeg hørte en gentagelse af det, som jeg også har

hørt fru Helle Degn sige ved forskellige lejligheder, nemlig at Socialdemokratiet gerne vil have andre evalueringsmåder, bredere fagområder, og at partiet lægger vægt på den internationale dimension.

Jeg tror, det er helt rigtigt, hvad fru Pernille Forchhammer sagde til sidst, nemlig at det er nødvendigt, at vi taler sammen for at få afklaret disse begreber; det gælder nemlig også de begreber, som Socialdemokratiet her fører ind i debatten.

Jeg hører til dem, der absolut mener, det skal være muligt, sådan som det har været det i de sidste 5 år, at arbejde med bredere fagområder, men jeg mener ikke, vi skal trække det ned over hovedet på skolen, på lærere, som måske hellere vil arbejde på en anden facon, og som er bange for, at der er faglige omkostninger forbundet med at gøre tværfagligt samarbejde til et princip.

Den internationale dimension præger lovforslaget, men Socialdemokratiet mener, at det i endnu højere grad skal gennemsyre også andre paragraffer end dem, der vedrører sprogundervisningen. Det er jeg sådan set enig i. Lad os få det konkretiseret, så vil det næppe komme til at skille os.

Med hensyn til evalueringsformer har der altid været forskelle mellem partierne i Folketinget. Jeg synes, det var et uheldigt kompromis, der blev fundet for 17 år siden, og jeg synes, at vi nu skulle prøve at gøre det bedre. Vi kan ikke afskaffe de forskelle, vi har, men i det mindste kunne vi da prøve at undgå, at kompromiset bliver af den art, som Storm P. har beskrevet med ordene: »Et forlig er et kompromis, hvor begge parter får, hvad ingen havde ønsket.«

Den nuværende prøveordning i 9. klasse er en udfordring for den sunde fornuft. Det sagde den tidligere lærerformand, det gælder stadig og er i øvrigt blevet citeret af mange her på det seneste. Vi må finde en anden model for folkeskolens afsluttende prøver.

Vi foreslår noget meget enkelt, meget indlysende, noget, der er let at gå til, som alle vil kunne forstå, nemlig en udvidet prøve, som de, der efter den gældende ordning har valgt udvidet pensum eller kursus, kan få, hvis de ønsker det. Hvis man ikke vil det, skylder man os svar på spørgsmålet: Hvordan vil man så sikre den undervisningsdifferentiering, man taler så meget om?